LEON DURĂ

I S R A E L
ŢARA SFÂNTĂ

Consilieri editoriali:
dr. Melania Dură
Alexandru Dură

Coperta şi tehnoredactarea computerizată:
Valentin Piţigoi

Coperta: **Ierusalim – vedere spre Muntele Măslinilor**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
DURĂ, LEON
Israel – Ţara Sfântă / Leon Dură – Râmnicu Vâlcea: Logos, 2011
Bibliogr.
ISBN 978-973-88692-9-5

913(569.4)
2

© Editura LOGOS Râmnicu Vâlcea

LEON DURĂ

I S R A E L
ŢARA SFÂNTĂ

Editura LOGOS
Râmnicu-Vâlcea, 2011

ACADEMIA ROMÂNĂ

Prea Cucernice Părinte,

Biblioteca Academiei Române vă mulţumeşte şi confirmă primirea donaţiei dumneavoastră:

- L. Dură: „Schimbarea la faţă”, Poezie religioasă.

Vă rămânem îndatoraţi pentru bunăvoinţa cu care ne ajutaţi să ne completăm colecţiile şi vă rugăm să primiţi expresia deosebitei noastre stime.

Director,
Prof. dr. G. Ştrempel

Bucureşti,
Nr. 3142 din
29 iunie 1994

Ierusalimul copilăriei mele

Ochii de copil privesc icoana,
Ziua fără Tine e străină,
Adună-mi amintirea-n sinagogă
Cu mersul Pruncului Iisus.

Teama de-ntuneric, pasăre străină,
Jertfită cu lumina de pe rouă.
Imagini sfinte pe poteci de drum
Ce duc în Ierusalimul copilăriei mele.

Alexandru Dură

I S R A E L
ŢARA SFÂNTĂ

*

* *

Yahve a grăit cu Moise şi i-a zis ce rânduieli trebuie să îndeplinească pentru ridicarea Cortului adunării[1].

Din referatul biblic înţelegem că Altarul jertfelor trebuia să fie prevăzut în cele patru colţuri cu *coarne*[*] *de taur*.

Citătm: «Să faci un jertfelnic din lemn de salcâm, lung de cinci coţi, lat de cinci coţi. Jertfelnicul să fie în patru colţuri şi înălţimea lui de trei coţi.

În cele patru colţuri ale lui *faci coarne*. *Coarnele* să fie ca răsărite din el şi să-l îmbraci cu aramă.»[2]

După ce Aaron a fost sfinţit şi îmbrăcat cu veşminte sfinte, el avea datoria sfântă să se ocupe de Cortul adunării; (şi) de jertfelnic.

Citim: «Aaron va săvârşi jertfa de curăţire peste *coarnele lui* o dată pe an (…)»[3]

Acest ritual sfânt reprezenta „marea sfinţenie înaintea Domnului”[4]. *Coarnele* – după cum se înţelege (şi) de la

[1] Vezi Ieşirea cap. 25.

[*] Vezi (şi) Preot Prof. dr. Dumitru Abrudan, Diac. Prof. dr. Emilian Corniţescu, *Arheologie Biblică*, Edit. I.B.M., Bucureşti, 1994.

[2] Ieşirea 27, 1-2.

[3] Ieşirea 30, 10.

[4] Ieşirea 30, 10.

zidirea Templului Domnului de către înţeleptul Solomon – *simbolizau slava Domnului Savaot*, slava lui Yahve.

Citim următorul text canonic în Cartea a doua Paralipomena: «După aceea a făcut jertfelnic de aramă, lung de douăzeci de coţi, lat de douăzeci de coţi, înalt de zece coţi.

A făcut aşa-numita mare de aramă turnată rotund, care avea de la margine până la cealaltă margine zece coţi, iar înălţimea ei era de cinci coţi; o sfoară de treizeci de coţi putea să o cuprindă împrejur.

Sub ea de jur-împrejur se aflau *chipuri de boi* turnate. Boii aceştia, turnaţi împreună cu marea, erau aşezaţi sub ea de jur-împrejur pe două rânduri, la zece coţi departe unul de altul.

Marea stătea pe doisprezece boi[*]: trei îndreptaţi spre miazănoapte, trei îndreptaţi spre apus, trei îndreptaţi spre miazăzi şi trei îndreptaţi spre răsărit, iar marea deasupra, pe ei; spatele boilor însă erau înăuntru, sub mare»[1]. Se păstra simbolismul folosit de Moise la construirea Cortului adunării.

Profetul Moise binecuvântase[**] pe fiii patriarhului Iosif să aibă frumuseţea taurului întâi născut: «Frumuseţea lui să fie ca a taurului întâi născut şi *coarnele lui* să fie ca şi *coarnele bivolului*; cu acelea va împinge popoarele toate până la marginile pământului; acestea sunt mulţimile mari ale lui Efraim, acestea sunt miile lui Manase»[2].

Fiii lui Israel – în lunga istorie – au arătat slava lui Yahve tuturor popoarelor, până la marginile pământului.

---

[*] **Simbol al frumuseţii şi puterii celor doisprezece fii ai lui Iacov.**

[1] II Paralipomena 4, 1-4.

[**] Vezi Preot Leon Dură, *Evreii au creştinat neamurile păgâne!*, Edit. Logos, Rm. Vâlcea, 2008, p. 61.

[2] Deuteronomul 33, 17.

Simbolismul (ritualic) *coarnele de taur* din cultul public (văzut) al poporului biblic nu este legat de Egiptul antic. Când profetul Moise construia Cortul adunării (sec. XIV-XIII î.Hr.), epopeea (Iliada şi Odisea) lui Homer nu se recita la Atena*, iar Roma era un mic sătuc celtic.

În Egiptul antic vorbim de „antropomorfism": atribuirea (taurului Apis) unor puteri supra-omeneşti. Reprezentarea zeului printr-un animal anume. Este vorba de politeism[1].

Singurul popor monoteist al Antichităţii a fost (şi a rămas până astăzi) poporul evreu[2].

Numai în perspectiva simbolismului Bibliei Ebraice trebuie să înţelegem opera de artă: „Moise de Michelangelo". Este realizat (Moise) cu coarne de taur în frunte (în 1516). Cele *două coarne* – caracteristică definitorie a operei de artă – *simbolizează slava lui Yahve care tronează peste capul profetului Moise*.

*

* *

Teologia creştină (fie programată, fie dezinteresată), prin scrierile teologilor săi, „anulează" prezenţa harului ceresc la drepţii Primului Testament. A devenit un laitmotiv pentru teologii creştini afirmaţia confesională şi sec-

* Erwin R. Goodenouch, *Jewish Symbols in the Greco-Roman Period*, vol. IV, Symbols from Jewish Cult, New York, Pathon Books, 1954.

[1] Vezi (şi) Thomas Römer, *Moise. Omul care L-a întâlnit pe Dumnezeu*, Colecţia Cotidianul, Enciclopedica: seria a II-a; vol. V, Edit. Univers, 2008.

[2] C.f. Paul Johnson, *O Istorie a Evreilor*, Edit. Hasefer, Bucureşti, pp. 18 ş.u. Vezi (şi) Facerea cap. 12.

tantă: evreii nu s-au aflat (şi nu se află) sub har! Şi totuşi…[*]

Apostolul Pavel spune creştinilor de azi: «Pavel, rob al lui Iisus Hristos, chemat de El apostol, rânduit pentru vestirea Evangheliei lui Dumnezeu.

Pe care a făgăduit-o mai înainte, prin proorocii Săi, în Sfintele Scripturi (…)»[1]

Să fi făgăduit Yahve (prin prooroci) Evanghelia fără a umple de har sfânt pe aleşii Săi?

Profetul Isaia ne mărturiseşte contrariul celor afirmate de noi în întrebare: «(…) Şi am zis: Vai mie[**], că sunt pierdut! Sunt om cu buze spurcate şi locuiesc în mijlocul unui popor cu buze necurate. Şi pe Domnul Savaot L-am văzut cu ochii mei!

Atunci unul dintre serafimi a zburat spre mine, având în mâna sa un cărbune, pe care îl luase ca cleştele de pe jertfelnic.

Şi l-a apropiat de gura mea şi a zis: Iată s-a atins de buzele tale şi va şterge toate păcatele tale, şi fărădelegile tale le va curăţa.

---

[*] **Facerea 6, 8: «Noe însă a aflat *har* înaintea Domnului Dumnezeu». Şi patriarhul Noe a transmis prin binecuvântare harul primit de la Domnul fiului său SEM (c.f. Facerea 9, 26). Iată genealogia biblică: «SEM → EBER → SERUG → NAHOR → TERAH: AVRAM → NAHOR → HARAN. AVRAM, binecuvântat şi ales de Yahve (c.f. Facerea cap. 12).**

[1] Romani 1, 1-2.

[**] **Vezi (şi) Luca 6, 25-26: «Vai vouă celor ce sunteţi sătui acum, că veţi flămânzi. Vai vouă celor ce astăzi râdeţi, că veţi plânge şi vă veţi tângui. Vai vouă, când toţi oamenii vă vor vorbi de bine». Fiul Omului, care aduce harul pentru neamuri, nu se văieta pe sine. Văieta pe cei care aveau nevoie de „har peste har"; pe conaţionalii Săi evrei.**

Şi am auzit glasul Domnului care zicea: Pe cine îl voi trimite şi cine va merge pentru Noi? Şi am răspuns: Iată-mă, trimite-mă pe mine!»[1]

Teologia creştină afirmă existenţa faptelor bune (alături de credinţa neclintită în Dumnezeu) drept o condiţie fără de care nu este posibilă primirea (de către credincios) harului ceresc (energie necreată).

Spune Apostolul Iacov în Epistola Sobornicească: «Avraam, părintele nostru, au nu din fapte s-a îndreptat, când a pus pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?»[2]

Patriarhul Avraam credea cu adevărat în chemarea* lui Yahve, dar avea nevoie de fapte bune prin care să-şi exteriorizeze, să-şi mărturisească credinţa în Tatăl poporului ales. Fapta jertfelnică – punerea lui Isaac pe jertfelnic – atrăgea după sine binecuvântarea lui Dumnezeu; revărsarea harului ceresc peste patriarhul Avraam: «De aceea te voi binecuvânta cu binecuvântarea Mea şi voi înmulţi foarte neamul tău, ca să fie ca stelele cerului şi ca nisipul de pe ţărmul mării şi va stăpâni neamul tău cetăţile duşmanilor săi (…)»[3]

Binecuvântarea nu era dată de un ales al Domnului, ci de însuşi Yahve. Ce aducea binecuvântarea? Binecuvântarea Domnului Savaot îmbrăca pe patriarhul Avraam (şi pe poporul său, poporul evreu) cu har ceresc.

[1] **Isaia 6, 5-8. Iată ce spune preotul ortodox (în timpul Sf. Liturghii) după ce s-a împărtăşit cu Sfântul Sânge al Domnului Iisus Hristos: «Iată s-a atins de buzele mele şi va şterge fărădelegile mele şi de păcatele mele mă va curăţa».**

[2] Iacov 2, 21.

[*] Vezi Facerea cap. 12.

[3] Facerea 22, 17.

Aşa s-a întâmplat şi cu profetul Isaia şi cu ceilalţi profeţi aleşi de Dumnezeu. Pentru ca (prin ei) să se împlinească în Persoana Fiului Omului – Iisus Hristos (Fiul lui Israel) – „binecuvântarea neamurilor”[1]; primirea harului ceresc de către păgâni.

Apostolul neamurilor, Pavel[*], mărturiseşte faptul că a primit de la Iisus Hristos har pentru a-l putea împărtăşi neamurilor. Citim în Noul Testament: «Despre Fiul Său, Cel născut din sămânţa lui David, după trup, (…)

Prin Care am primit har şi apostolie, ca să aduc, în numele său, la ascultare, toate neamurile (…)»[2]

Apostolul Pavel, prin chemarea la apostolat, primea „har peste har”[3].

Fiul lui Israel „după trup” – Iisus Hristos –, prin patimi şi înviere (şi înălţarea la cer), a plinit voia Tatălui Ceresc. Pentru a aduce neamurile păgâne la viaţa veşnică: «Şi aceasta este viaţa veşnică: Să Te cunoască pe Tine, singurul Dumnezeu adevărat, şi pe Iisus Hristos pe Care L-ai trimis». Tatăl cel Ceresc era Yahve. «Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac, Dumnezeul lui Iacov»[4]

Yahve a chemat pe profetul Moise să izbăvească poporul ales din mâna faraonului rătăcit în necunoaştere. Da-

---

[1] Facerea 22, 18.

[*] **Biserica, în chip văzut, este rezultatul Sinagogii Ebraice. Numai întruparea Pruncului Iisus în ieslea din Betleem dă „personalitate” definitorie Bisericii văzută. (Vezi Fapte cap. 2) La fel şi Islamismul (Mahomedanismul): este rezultatul cultului avraamic păstrat de arabi până (şi după) la apariţia Profetului Mahomed. (Vezi pelerinajul de la Meca)**

[2] Romani 1, 3, 5.

[3] **Ioan 1, 16. La harul primit ca fiu al lui Israel, Apostolul Pavel primea de la Iisus Hristos şi har pentru apostolat.**

[4] Matei 22, 32.

rurile (harul) şi chemarea lui Dumnezeu nu se puteau lua înapoi*.

Au rămas evreii – fiii lui Israel – sub har (şi) după creştinarea elinilor, romanilor, dacilor (şi celorlalte neamuri păgâne)? Sfânta Scriptură: Vechiul şi Noul Testament, ne răspunde afirmativ: Da!

Neamurile păgâne au primit „harul şi adevărul”[1] prin (şi de la) Hristos.

Fiul Omului a adus pentru poporul său, poporul evreu „har peste har”[2].

Sfânta Tradiţie ortodoxă (primul izvor al revelaţiei creştine) confirmă starea harică sub care se aflau fiii lui Israel în secolul al II-lea înaintea Naşterii lui Iisus Hristos.

Omiliile** despre Macabei ale Sfântului Ioan Gură de Aur (†409) şi ale Sfântului Grigore Teologul (sec. IV) impuneau în calendarul Bisericii din Antiohia şi din Nazians pomenirea „Celor 7 Mucenici Macabei şi maica lor Solomoni” încă din secolul al IV-lea d.Hr.

În secolul al II-lea î.Hr. tirania „satrapului” Antioh nu (a mai) cunoscut margini: «Şi nu după multă vreme, a trimis regele pe un bătrân atenian, ca să silească pe Iudei să se lase de legile lor părinteşti şi să nu mai trăiască după legile lui Dumnezeu.

Şi să pângărească şi templul din Ierusalim şi să-l numească al lui Zeus Olimpianul (…)»[3]

---

* Vezi Romani cap. 11.

[1] Ioan 1, 17.

[2] Ioan 1, 16.

** Vezi Raphaële Ziadé, *Les martyrs Maccabées: de l’histoire juive au culte chrétien: Les homélies de Grégoire de Naziaze et de Jean Chrysostome. Supplements ta Vigiliae Christianae 80*, Brill, Leiden, 2007.

[3] II Macabei 6, 1-2.

Cartea II Macabei (nu este carte canonică) istoriseşte în capitolul 7 despre statornicia în credinţă şi despre chinurile la care au fost supuşi şapte fraţi Iudei şi mama lor.

Citim: «Întâmplatu-s-a şi cu şapte fraţi, pe care, împreună cu maica lor prinzându-i, i-a silit regele, cu biciul şi cu vine bătându-i, să mănânce cărnuri de porc, care nu le era slobod a mânca».

Consumarea cărnii de porc însemna recunoaşterea lui Zeus ca stăpân al poporului ales de Yahve. Îndepărtarea de legea lui Moise anula pentru vecie întruparea Fiului. Se anula pentru totdeauna binecuvântarea pe care trebuia să o primească neamurile păgâne prin trimiterea în lume a apostolilor. Neamurile nu mai puteau primii pe Mântuitorul.

Conştienţi de curajul sfânt arătat (tuturor) de cei 7 fraţi evrei şi maica lor Solomoni, Sfinţii Părinţi ai Bisericii-Una i-a aşezat pentru totdeauna în calendarul creştin.

La început de mileniu trei, Biserica Ortodoxă Română prăznuieşte pe data de 1 August a fiecărui an bisericesc: „Sfinţii 7 Mucenici Macabei şi maica lor Solomoni".

Iată o recunoaştere (de către Biserica Ortodoxă) a faptului că fiii poporului evreu – poporul ales – s-a aflat (tot timpul) sub binecuvântarea Domnului Dumnezeu. Înainte de întruparea Fiului „la plinirea vremii"[1] fiii lui Israel se aflau sub har. Şi au rămas sub binecuvântare şi după primirea păgânilor la Hristos. O spune Sfânta Scriptură şi Sfânta Tradiţie, cele două izvoare ale revelaţiei creştine.

„Cine are urechi de auzit să audă."[2]

[1] Galateni 4, 4.
[2] Matei 11, 15.

Pentru bărbăţia (curajul sfânt) arătată de cei 7 fraţi evrei şi maica lor Solomoni, redăm pasaje cutremurătoare din Cartea II Macabei, capitolul 7, anume:

«Iar regele, umplându-se de mânie, a poruncit să înfierbânte tigăi şi căldări.

Şi după ce s-au înfierbântat acelea, îndată a poruncit să taie limba celui care a grăit întâi, apoi să-i jupoaie pielea de pe cap şi să-i taie mâinile şi picioarele, în faţa celorlalţi fraţi şi a manei lor.

Şi după ce l-a ciopârţit aşa, a poruncit să-l aducă la foc şi să-l frigă de viu. Şi ieşind foarte mare sfârâială din tigaie, unii pe alţii împreună cu mama lor se îndemnau a muri vitejeşte zicând aşa: Domnul Dumnezeu vede şi cu adevărat mângâiere are dintre noi, precum chiar a arătat prin cântarea cu care ne-a mărturisit nouă Moise, zicând: Şi întru robii Săi se va mângâia.

Şi după ce s-a săvârşit cel dintâi întru-acest chip, a adus pe al doilea să-l batjocorească şi, jupuindu-i pielea capului cu părul, îl întreba: Vrei să mănânci carne de porc înainte ca să ţi se ciopârţească toate mădularele trupului?

Iar el, răspunzând în graiul părinţilor săi, a zis: Nu!

(…) Şi, când era să moară, a zis: „tu dar, nelegiuitule, ne scoţi pe noi dintr-această viaţă, însă Împăratul lumii, pe noi cei care murim pentru legile Lui, iarăşi ne va învia cu înviere de viaţă veşnică.»

Şi după aceasta al treilea…, până la al şaselea au fost batjocoriţi, chinuiţi şi omorâţi mucenicește.

Nici tânărul evreu, al şaptelea, nu a ascultat de poruncile tiranului Antioh. Învăţătura de credinţă primită de la mama lui Solomoni devenea testament viu pentru el şi (implicit) pentru poporul ales de Yahve.

Citim: «Şi plecându-se la el, înşelând pe crudul tiran, aşa a zis în limba părintească: Fiule, fie-ţi milă de

mine, care în pântece te-am purtat nouă luni şi te-am alăptat trei ani şi te-am hrănit şi te-am adus la vârsta aceasta şi te-am crescut, purtându-te în braţe.

Rogu-te, fiule, ca, la cer şi la pământ cântând şi văzând toate cele ce sunt într-însele, să cunoşti că din ce n-au fost le-a făcut ele Dumnezeu şi neamul omenesc aşijderea le-a făcut.

Nu te teme de ucigătorul acesta, ci fă-te vrednic de fraţii tăi, primeşte moartea, ca în ziua milostivirii să te găsesc pe tine împreună cu fraţii tăi.

Şi grăind încă ea, tânărul a zis: Pe cine aştepţi? N-ascult de porunca regelui, ci ascult de porunca legii, care s-a dat părinţilor noştri prin Moise.

Iar tu, cel care tot răul ai aflat asupra Iudeilor, nu vei scăpa din mâinile lui Dumnezeu (…)»[1]

Şi aşa s-a întâmplat cu tiranul Antioh!

Moartea lui Antioh în Persia[*].

*

* *

În calitate de fiu al Bisericii Ortodoxe Române, când citesc paginile cutremurătoare din Cartea II Macabei, gândul meu poposeşte în capitala Imperiului Otoman, în secolul al XVIII-lea.

Atunci, două religii monoteiste: Creştinism şi Islamism (Fiice ale aceluiaşi părinte Abraham) se confruntau sângeros. Ce păcat pentru istorie!

Să fi citit Domnitorul Constantin Brâncoveanu cel Sfânt Cartea deuterocanonică a Macabeilor? Dialogul purtat de Domnitorul Valah cu cei patru fii ai săi (când se

[1] Vezi II Macabei cap. 7.

[*] Vezi II Macabei cap. 1.

aflau în faţa călăului) ne determină să răspundem afirmativ: Da! Apariţia Bibliei în limba română (1688) în primul an de domnie a Domnitorului Constantin Brâncoveanu[*] – cu siguranţă – a adus un „plus" de vigoare creştină în sufletul voievodului.

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române l-a aşezat în calendar pe Domnitorul Constantin Brâncoveanu[**] şi este prăznuit pe data de 16 august (împreună cu cei patru fii ai săi şi stolnicul Ianache).

*

* *

Textul canonic din Sfânta Evanghelie după Ioan, capitolul I, v. 44, spune că Andrei şi Petru erau originari din cetatea Betsaida. Nu erau galileeni! De ce?

Cetatea Betsaida era situată geografic (şi istoric) pe malul stâng al râului Iordan şi nu departe de Marea Galileii. În timpul „ieşirii" la propovăduire a Fiului Omului, cetatea Betsaida era cuprinsă administrativ în provincia TRAHONITIDA[***]. Râul Iarmuc traversa provincia Trahonitida precum şi provincia Decapole.

---

[*] Părintele Dumitru Stăniloae, în *„Florilegiu Filocalic"*, Edit. Herald, Bucureşti, 2003, p.p. 71-72: «Nu numai faptele bune vor aduce omului slava în viaţa viitoare, ci şi judecata dreaptă a semenilor săi, cât a fost pe pământ. Căci şi în aceasta se va arăta lipsa de patimi sau înţelegerea şi bunătatea lui faţă de oameni». Este ceea ce a (şi) făcut Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

[**] Vezi (şi) Ioan Dură, *Românii şi Athosul*, Edit. Cuget Românesc, 2002, p.p. 29-49.

[***] Aput Biblia sau Sfânta Scriptură, tipărită cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Edit. I.B.N., Bucureşti, 2008. (HĂRŢI)

În timpul profetului Moise – după cei patruzeci de ani petrecuţi de poporul lui Yahve în pustiul Sinai – partea stângă a râului Iordan a revenit celor trei seminţii israelite: Ruben, Gad şi jumătate din seminţia lui Manase. Citim în Sfânta Scriptură a Primului Testament: «Atunci Moise le-a dat fiilor lui Gad, fiilor lui Ruben şi la jumătate din seminţia lui Manase, fiul lui Iosif, ţara lui Sihon, regele Amoreilor, şi ţara lui Og, regele Vasanului, pământul cu oraşele lui şi împrejurimile şi cetăţile din toate părţile ţării»[1] Nu-i trecuse peste râul Iordan!

Când Iisus Hristos cheamă la apostolat pe Simon-Petru şi pe Andrei, evanghelistul Ioan mărturiseşte cu duhul inspiraţiei divine: «A doua zi voia să plece în Galileea şi a găsit pe Filip. Şi i-a zis Iisus: Urmează-Mi.

Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei şi a lui Petru.»[2]

Citind (în) Evangheliile sinoptice (Matei, Marcu, Luca) s-ar putea înţelege diferit de ceea ce mărturiseşte evanghelistul Ioan. Vindecarea minunată săvârşită de Iisus asupra soacrei lui Petru s-a săvârşit în cetatea Capernaum. Citim: «Şi venind în Capernaum şi îndată intrând în sinagogă, îi învăţa (…)

Şi îndată ieşind ei din sinagogă, au venit în casa lui Simon şi a lui Andrei, cu Iacov şi cu Ioan.

Iar soacra lui Simon zăcea prinsă de friguri, şi îndată I-au vorbit despre ea.

Şi apropiindu-Se a ridicat-o, apucând-o de mână. Şi au lăsat-o frigurile şi ea le slujea.»[3].

[1] Numerii 32, 33.
[2] Ioan 1, 43-44.
[3] Marcu 1, 21, 29-31.

Cetatea Capernaum era situată geografic pe malul de vest al Mării Galileii, partea dreaptă a râului Iordan. Administrativ, cetatea Capernaum era inclusă în provincia Galileea*. Galileea neamurilor se împlinea drept profeţie numai în persoana lui Iisus Hristos. Fiul Omului trebuia să aducă (de la Tatăl) harul ceresc pentru neamuri: «Şi el a zis lor: Să mergem în altă parte, prin cetăţile şi satele învecinate, ca să propovăduiesc şi acolo, căci pentru aceasta am venit»[1].

Iisus Hristos, „după ce a fost întemniţat Ioan (Botezătorul)", a venit în Galileea. «Şi umblând pe lângă Marea Galileii, a văzut pe Simon şi pe Andrei, fratele lui Simon, aruncând mrejele în mare, (…) (şi) „au mers după el"»[2]

Istoria biblică veterotestamentară (precum şi textul de la Facerea 29, 27) arată că „mireasa era condusă de mie la casa sa"[3]. Astfel spus, Simon, potrivit legislaţiei mozaice şi tradiţiei ebraice nu putea să locuiască în casa soacrei, în casa soţiei. Faptul că Sfânta Scriptură a Noului Testament spune că „au venit în casa lui Simon şi a lui Andrei", ne face să credem că este vorba de o casă cumpărată (împreună) – în Galileea – de Simon-Petru şi de Andrei**, fratele său.

---

* **Vezi Biblia sau Sfânta Scriptură, *Op. cit.* (HĂRŢI). ATENŢIE! Harta apare cu apelativul: Palestina Noului Testament. ATENŢIE! Pentru creştini, Canaanul biblic din timpul lui Iisus Hristos a devenit: Ţara Sfântă! Numai cu acest apelativ sfânt ne putem revendica revelaţia mesianică (referatul biblic) din Vechiul Testament. Unde se vorbeşte de Canaan: de Ereţ Israel.**

[1] Marcu 1, 38.

[2] Marcu 1, 14, 16, 17.

[3] Vezi Pr. Prof. dr. Dumitru Abrudan, Diac. Prof. dr. Emilian Corniţescu, *Arheologie Biblică*, Edit. I.B.M., Bucureşti, 1994, p. 128 ş.u.

** La poporul evreu, căsătoriile „cu două surori deodată" erau interzise. (Apud Pr. Prof. dr. Dumitru Abrudan, Diac. Prof. dr. Emilian Corniţescu, *Op. cit.*, p. 166).

Alegerea lui Simon şi a lui Andrei (originari din cetatea Betsaida) pentru a deveni (ei) pescari de oameni aminteşte de vechile ţinuturi (pământuri) stăpânite de cele douăsprezece seminţii ale lui Israel, dăruite de Yahve (prin chemare divină) patriarhului Avraam.

Iisus Hristos cunoştea scripturile şi le trăia divin (şi uman) în faţa conaţionalilor săi evrei. Aşa se explică vizita „Învăţătorului" în ţinuturile Gadarenilor. «Şi a venit de cealaltă parte a mării, în ţinutul Gadarenilor.» Fiul Omului, prin vizita Sa, refăcea Canaanul biblic.

Betsaida, cetatea lui Andrei şi a lui Petru, prin textul canonic-inspirat al Evanghelistului Ioan, confirmă (pentru neamuri) existenţa Canaanului patriarhului Avraam, Ereţ Israel al profetului Moise, Ţara Sfântă pentru creştini.

*

* *

Pentru creştinii de pretutindeni (ortodocşi, catolici, protestanţi)[*] Ereţ-Israel reprezintă Ţara Sfântă; Ţara Prunculuі Iisus. În nicio Evanghelie – din cele patru canonice – nu apare apelativul de: Palestina[**].

„Ţinutul Iudeii", „Galileea", „Samaria", „Ţinutul Gadarenilor"; sunt denumirile folosite de evanghelişti pentru a desemna Canaanul Patriarhilor. Continuitatea relaţiei istorico-divină a poporului ales (poporul evreu) cu Yahve. Continuarea descoperirii voinţei Domnului Savaot pentru poporul său. Prin Apostoli (şi) pentru neamurile păgâne.

[*] Vezi Rev. Prof. dr. Dură Nicolae, *Le Régime de la Synodalité selon la législation canonique conciliaire, oecumenique, du Ier milénaire*, Edit. Ametist 92, p.p. 266 ş.u.

[**] Vezi Leon Dură, *Ereţ Israel*, Edit. Logos, Râmnicu Vâlcea, 2009.

Citim în Noul Testament: «(…) a intrat Iisus în Ierusalim *şi în templu* şi, privind toate în jur şi vremea fiind spre seară, a ieşit spre Betania cu cei doisprezece»[1].

În rugăciunea Sa, Maria – cea vizitată de Arhanghelul Gavriil – aminteşte de numele biblic: Israel. Anume: «A sprijinit pe Israel, slujitorul Său, ca să-şi aducă aminte de mila Sa,

Precum a grăit către părinţii noştri, lui Avraam şi seminţiei lui, în veac»[2].

Pruncul Iisus – Fiul lui Israel – se naşte în cetatea lui David: «Că vi s-a născut azi Mântuitor, Care este Hristos Domnul, în cetatea lui David»[3].

Întreaga „operă" de mântuire a neamului omenesc este legată de Canaan, Ereţ Israel, Ţara Sfântă (pentru creştini). De unde (dar) apelativul de: „Palestina Noului Testament" – care apare menţionat pe hărţile de la sfârşitul

[1] **Marcu 11, 11. ATENŢIE! Traducerea exactă este următoarea: «(…) a intrat Iisus în Ierusalim *şi în curtea templului* (…)". Iisus Hristos nu avea voie să intre în „Sfânta" sau „Sfânta Sfintelor" din interiorul Templului de la Ierusalim. Numai preoţii intrau în „Sfânta", iar Arhiereul (o dată pe an) în „Sfânta Sfintelor" (din Templu). [c.f. Pr. Prof. dr. Dumitru Abrudan, Diac. Prof. dr. Emil Corniţescu, *op. cit.*]**

ATENŢIE! Evangheliştii sinoptici şi Sf. Ioan scriu evenimentele sfinte (în primul rând) pentru „oamenii" timpului lor. Ne lămureşte Evanghelistul Luca: «(…)Am găsit şi eu cu cale, preaputernice Teofile, după ce am urmat toate cu de-amănuntul de la începută să-ţi le scriu pe rând.». Preaputernicul Teofil a existat cu adevărat. A fost un personaj istoric. [c.f. P.C. Diacon Nicolae I. Nicolescu, P.C. Pr. Grigorie Marcu, P.C. Pr. Sofron Vlad, P.C. Pr. Prof. Liviu G. Munteanu „Studiul Noului Testament", Edit. I.B.M., Bucureşti, 1977]

[2] Luca 1, 54-55.

[3] Luca 2, 11.

Bibliei? Este o greşeală* teologică fundamentală! Prin harta care poartă apelativul: „Palestina Noului Testament" –, noi (creştinii) infirmăm valoarea textului inspirat şi canonic al tuturor Cărţilor Noului Testament. Se infirmă continuitatea (veterotestamentară) revelaţiei divine (şi) în cuprinsul Evangheliilor.

«Eu n-am nicio reţinere să ajut orice religie în mersul ei normal», afirmă un fiu** al poporului evreu la început de mileniu trei.

*

* *

«În vremea aceea…» este o „introducere" la textul canonic şi inspirat al Sfintelor Evanghelii citite în Biserica Ortodoxă Română atunci când se săvârşeşte o ierurgie, taină sau laudă bisericească (şapte la număr). La prima vedere nu pare nimic anormal. Şi totuşi!...

Să introduci în textul revelat al Evangheliilor Noului Testament texte profane, precum: «În vremea aceea…», este o impietate, este o greşeală (gravă) teologică. Nu cumva avem de-a face cu adaptarea confesională a textului

---

* **Atât evreii, cât şi păgânii, cunoşteau restricţiile impuse la Templul din Ierusalim (sec. I d.Hr.). ATENŢIE! Aceeaşi greşeală de traducere se găseşte (şi) în textul biblic de la Luca cap. 2, v. 37: «(…) Şi ea era văduvă, în vârstă de optzeci şi patru de ani, şi nu se *depărta de templu*, slujind noaptea şi ziua în post şi rugăciune.» ATENŢIE! Tăierea împrejur şi punerea numelui Pruncului Iisus s-a înfăptuit în Sinagoga care se afla în curtea Templului. Citim (în acest sens): «În curtea exterioară, unde aveau acces şi păgânii, se afla o sinagogă în care a fost găsit Iisus, întreţinându-se cu bătrânii şi preoţii, pe când a fost la Ierusalim (…)». [c.f. Pr. Prof. dr. Dumitru Abrudan, Diac. Prof. dr. Emilian Corniţescu, Op. cit., p.p. 219-221]**

** **Domnul Aurel Vainer, Preşedintele F.C.E.R., în: Avram Croitoru „Pe Firul Amintirilor. Convorbiri", Edit. Hasefer, 2009, pp. 417.**

biblic consacrat istoric de Sfânta Tradiţie şi de Sfânta Scriptură?

S-ar putea infirma răspunsul afirmativ la întrebarea noastră dacă exegeţii Noului Testament ar cere Sfântului Sinod să intervină şi să prevadă fixarea (punerea) între ghilimele [« ─ »] a adaosului liturgic: «În vremea aceea…». Altfel (ortodocşii) riscă să fie acuzaţi – involuntar – că modifică textul canonic şi inspirat al Noului Testament. Citim din evangheliile care se citesc la „Stâlpi": «*În vremea aceea* cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus. (…)»[1].

Citim acelaşi text din Evanghelia după Matei: «Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, la muntele unde le poruncise lor Iisus»[2].

«În vremea aceea…» trebuie să fie auzit de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române. Şi să se fixeze textul profan între ghilimele [« ─ »]. Amin.

*

* *

În „Biblia sau Sfânta Scriptură"[*], tipărită la Editura Institutului Biblic şi de Misiune, Bucureşti, 1988 (reproducere a textului ediţiei din 1982 şi retipărit în 1993),

[1] *Molitfelnic*, tipărit cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Teoctist, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, Edit. I.B.M., Bucureşti, 1992, pp. 292.

[2] Matei 28, 16.

[*] **ATENŢIE! În Biblia Ortodoxă «CĂRŢILE ANAGHINOSCOMENA (NECANONICE) ALE VECHIULUI TESTAMENT» nu sunt delimitate (în scris) de «CĂRŢILE CANONICE ALE VECHIULUI TESTAMENT». Este o greşeală (gravă) teologică. Credinciosul ortodox nu (mai) ştie ce este normativ (canonic) pentru viaţă şi ce este bun de citit, ziditor pentru suflet. SĂ LUĂM AMINTE!**

versetul 1, capitolul 21 din Cartea Facerea – este înlocuit cu versetul 1, capitolul 19 din Cartea Iosua.

Citim din Cartea Facerea capitolul 21, versetul 1 (text aşezat greşit): «Al doilea sorţ a căzut lui Simion, seminţiei fiilor lui Simeon, după familiile lor; partea lor de moştenire a fost între hotarele părţii fiilor lui Iuda».

Textul citat (inspirat şi canonic) aparţine capitolului 19, versetul 1 din Cartea Iosua.

Corectarea textului (aşezarea greşită a textului) din Cartea Facerea capitolul 21, versetul 1 apare (definitiv) în „Biblia sau Sfânta Scriptură", tipărită cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu aprobarea Sfântului Sinod, Editura Institutului Biblic şi de Misiune, Bucureşti, 2008.

Citim din Cartea Facerea capitolul 21, versetul 1 (textul corect aşezat): «Apoi a căutat Domnul spre Saara cum îi spusese, şi i-a făcut Domnul Saarei cum îi făgăduise».

*

* *

Libertatea interioară determină împăcarea cu propria-ţi conştiinţă şi cu celălalt (individ sau persoană). Contactul fizic sau intelectual-spiritual cu ceea ce ne înconjoară are loc permanent. Libertatea interioară, sufletească (şi psihică), se sprijină pe imaginaţia ghidată de gândul curat, eliberat de orice imagine dominantă, supărătoare. Este imaginea susţinută de adevăr: „Adevărul vă face liberi".

Mitul a furnizat imagini intelectual-spirituale care au hrănit ritualic indivizii marilor civilizaţii ale omenirii.

Omul religios a fost (şi este) hrănit intelectual-spiritual cu imaginea adevărului revelat, al adevărului despre viaţă şi moarte.

Orice imagine dominantă care se conturează organic în cortexul unui individ trebuie să fie dirijată de raţiunea luminată de sentimentul religios. Când cineva „îşi crează" imaginea actului sinuciderii (în urma participării la ceremonialul – sumar – de înhumare), ea (imaginea) devine dominant-nocivă pentru participantul la înmormântare. Ce trebuie făcut?

Imaginea dominant-nocivă trebuie „ştearsă" din ochii minţii celui în cauză. Cum se poate şterge imaginea-nocivă? Prin înlocuirea ei cu o imagine constructivă, plină de viaţă. Imaginea textelor religioase! Biblia Ebraică, pentru evrei. Biblia Creştină, pentru creştini. Coranul, pentru islamici. Dacă trebuie să ne raportăm la religiile monoteiste prezente.

Numai textele religioase – prin starea lor harică – pot aduce „imagini-şoc", într-o intensitate intelectual-spirituală de nedescris; pentru imaginaţia noastră. Imaginaţie percepută ca produs al contactului (fizic, psihic şi sufletesc) dintre persoana religioasă (sau nu!) şi divinitate; prin intermediul textului revelat.

Lupta cu computerul are loc la nivelul imaginaţiei fiecărui utilizator al înaltului produs tehnologic modern. Stimularea imaginaţiei-creatoare prin vizualizarea (sau ascultarea) acelor imagini care pot fi dominate de facultăţile sufletului (raţiune, sentiment, voinţă) este prioritară vieţii de azi.

Greşeala lumii (post-modernă) începutului de mileniu trei constă în introducerea în sertarul uitării definitive

a textelor sacre (revelate) cuprinse în Cărţile Sfinte ale omenirii moderne. Unde duce greşeala? La neputinţa – pentru cei care folosesc computerul (televizorul, radioul, media scrisă) – de a şterge din ochii minţii imaginile-nocive. Acele imagini care duc pe omul contemporan la disperare (fizică, psihică şi sufletească). Îl duc la războiul (nedeclarat) cu sine însuşi (duce la sinucidere); la războiul cu celălalt (procese civile şi penale; la declaraţii de război); îl duc la terorism şi lipsă de toleranţă; îl duc (în cele din urmă) la moarte.

Va câştiga omul mileniului trei războiul cu computerul? Singur nu va putea! Raportarea la imaginea adevărului revelat rămâne singurul antidot. Din păcate procesul mondializării economice se forţează să anuleze libertatea interioară a individului; să-i „uniformizeze" imaginaţia intelectual-spirituală prin „imaginile-tari" ale reclamelor cotidiene transmise prin computer (TV, media scrisă şi Radio). „Imaginile-tari" (din păcate) blochează la nivelul creierului imaginaţia constructivă, odihnitoare, atât de necesare omului tehnologic. Însăşi rapiditatea cu care se schimbă pe piaţa de consum noile produse tehnologice constituie un obstacol magic în câştigarea de către individ a procesului numit libertate interioară.

Omul metropolei simte nevoia (vitală) să viseze cu ochii deschişi, în stare de veghe. Simte nevoia să-şi imagineze, să retrăiască la nivel intelectual-spiritual drumul eliberării parcurs de poporul evreu condus de profetul Moise, prin pustiul Sinai. Vuietul Muntelui Horeb – tunetele şi fulgerele – când profetul a primit de la Yahve cele două table ale Legii. Imaginea spirituală este atât de pură,

încât teribilele fapte ale lui Dracula (imprimate în imaginarul nostru) pălesc şi dispar.

Apartenenţa unei persoane la o religie anume creionează persoanei în cauză o imagine (şi o imaginaţie) proprie respectivei religiozităţi. Imaginea „mitică" a relaţiei, a legăturii istorice dintre poporul ales şi Yahve, declanşează în cortexul unui evreu ateu imaginea dominantă a apartenenţei lui la acel popor. Şi nu se va pierde în necunoaştere. Nu acelaşi lucru se poate spune de un creştin sau de un musulman care şi-au pierdut (din diferite motive) sentimentul nobil al credinţei. Ei vor uita cine sunt şi ce imagine trebuie să le călăuzească viaţa şi moartea. Numai lupta cu imaginile nefolositoare (cu imaginile zeilor inexistenţi) a determinat respingerea idolatriei de către profeţii veterotestamentari. Ei îşi aduceau aminte – prin imagini spirituale – de chemare sfântă, de Yahve.

Pe omul post-modern lupta cu imaginile-idolatre îl poate duce la dezumanizare, la anularea imaginaţiei-creatoare, la refuzul de a gândi constructiv. Nu spunem copiilor noştri: Trebuie să gândeşti! Gândeşte! Altfel omenirea se va prăbuşi în propria-i disperare.

Din păcate, omul începutului de mileniu trei (elevul, studentul, patronul, muncitorul) refuză să-şi imagineze o viaţă viitoare în prezenţa îngerilor buni, şi întru lumină harică. Ce păcat!

Deocamdată, computerul este programat printr-o dischetă. Va putea omul tehnologic să-l facă pe robotul computerizat să simtă durerea lacrimii sau bucuria râsului de copil? Posibil! Până la acele vremuri tehnologice să ne bucurăm de forma de libertate interioară determinată de

cerul înstelat şi de conştiinţa fiinţei noastre; asemenea filosofului Kant în secolul al XVIII-lea.

Nu uitaţi! Imaginea (creatoare[*] sau distructivă[**]) manipulează pe individul care şi-o impropriază fără discernământ.

Omul mileniului trei – pentru a avea o imaginaţie creatoare – trebuie să se lase „manipulat" de imaginea iubirii hristice. Numai ceea ce acumulăm spiritual (intelectual); numai bogăţia interioară (multitudinea faptelor trăite sufleteşte) ne va însoţi în drumul nostru spre lumina veşnică[***].

*

* *

[*] **Oamenii politici ai mileniului trei au (şi ei) nevoie de antidotul religios, de spiritualitate.**

[**] **Vezi teroriştii care au acţionat la 11 septembrie 2001, New York, USA. Să fie vorba de manipulare religioasă? Nu ştiu!...**

[***] «Adusu-mi-am aminte de proorocul ce strigă: eu sunt pământ şi cenuşă; şi iarăşi m-am uitat în morminte şi am văzut oase goale şi am zis: oare, cine este împăratul sau ostaşul, bogatul sau săracul, dreptul sau păcătosul? Ce odihneşte, Doamne, cu drepţii pe robul Tău.» [c.f. MOLITFELNIC, Edit. I.B.M., Bucureşti, 1992, pp. 210]

CÂNTECUL SUFLETULUI

*

Viaţă aruncată din cer peste oameni,
Darul credinţei adevărate,
Greaua povară a nepătimirii.
Creaţia sufletului purtat
în adierea Duhului…
Smarald pe fundul oceanului,
Ascuns ochiului orbit de abis.
Firava pleoapă a razelor de soare
Coboară pământul călcat de sfinţi.
Lumina interioară, harpa cuvântului,
Bucurie spirituală…,
Viaţă aruncată din cer peste oameni.

*

*

Slava lumii hrana fericirii veşnice,
Ochii pătrunşi de bunătatea tăcerii.
Asinul sălbatic al modernităţii,
Mulţimea băncilor de credit.
Înţelepţii pustiei au părăsit nisipul,
Furtuna internetului le-a orbit gândurile.
Singura călăuză a fugarului,
Frumuseţea topită în zarva oraşului.
Darul lacrimilor curăţă metropola
De slava deşartă a mileniului trei.
Plângi singurătate înaintea icoanei!
Umple Marea Moartă cu apă sărată…
Firava nehodihnă pentru dragostea Lui.
Slava lumii prezente, fericirea pierdută-n Eden.

*

*

Podoaba frunzelor de măr
acoperă biserica.
Piatra lovită-n tăcere
Suprema bunătate a omului.
Firea omului tehnologic,
Floare sălbatică plină de spini.
Ne-am rătăcit în creaţie,
Am îmbrăcat lumina soarelui.
Viaţa a cunoscut adierea
Frunzelor de măr înflorit,
Lume statornică-n iubire.
Omul modern cheamă numele Tău,
Împrăştie întunericul universului.
Podoaba frunzelor de măr
acoperă biserica,
Durerea vieţii doborâtă de iubire.

*

*

Când voi fi bogat
Mă voi certa cu Tine, Yahve.
Seara voi stinge candela
iubitorului de dezmierdare.
Nu voi suspina şi nu mă voi tângui
pentru bunătatea Ta.
Sunt eu vinovat de focul gheenei?
Călcătorul de jurământ să răspundă
în ziua înfricoşătoare a Judecăţii!
Yahve, când voi fi bogat
voi întoarce privirea pentru a arăta
războaiele acestei lumi.
Vreau un răspuns de la Tine…,
Sunt un om bogat în înţelepciune.

*

*

Ce flămând sunt după Tine, Yahve.
Caut pâinea îngerească
pe balconul de la bloc…
Inima simte gândul frumos în copilul
rătăcit pe stradă.
Simplitatea zgârie-norilor
Murmură slăbiciunea puterilor noastre.
M-am lăsat jefuit de necunoaştere…
Prietenii şi rudele mele plângeau
Haina luminii negrăite de pe umerii mei…
În sfârşit…, mă săturasem
cu mana Ta cerească.

*

*

Îmi ceri să dispreţuiesc lumea?
Eu, om al mileniului trei, nu înţeleg!
Temelia de piatră s-a dezlipit de pe suflet,
Înstrăinarea de amintirea patimilor
nu am dobândit.
Sunt târât de frica modernităţii
spre beciurile cu lumină artificială.
Nu-mi pot îndrepta ochii spre îngeri
şi Tu îmi ceri să dispreţuiesc lumea?
Ce uşor este pentru Tine!
Lumea e copleşită de răutate…
Cel care se naşte poartă în sân bomba atomică.
Numai cereasca lumină trebuie
să acoperă pământul cu flori.
Numai atunci voi înţelege
chemarea Ta de Părinte-Creator.

*

*

Munte acoperit cu ceară,
Petale căzute de pe flori,
Stânci colţuroase pe malul mării,
Cu sălcii rămuroase-n şuvoaie,
Prinţesa minunii fără seamăn.
Anotimpuri pe umerii unui
pământean rătăcitor,
Tunelul de metrou doborât de famfară,
Fraged aşternut de iarbă
pe ochii omului modern.
Munte acoperit cu petale
Urmează-ţi calea părăsită,
Mergi încet printre şenile
în crângul nemuririi tale.

*

*

Roua cerului tulbură fulgerul,
Perlele luminoase din buzunarul
negustorului de suflete.
Defăimătorul averilor spirituale
plânge în faţa computerului.
Numai săracii deranjează liniştea
Creatorului!
Îi cer pâine şi sare.
S-a spart cochilia bucuriilor nevăzute…
Nu spuneţi că este cu neputinţă!
Am văzut eu lumina dumnezeiască
în ochii vânzătorului de perle.
Magazinul era închis şi el
îşi căuta prietenii printre blocuri.
Este cu neputinţă în vremea de azi!
Să ne grăbim cu puterea răbdării
pentru a ajunge la cochilie…
Roua cerului este încă proaspătă.

*

*

Am coborât în fântână
Să scot făptura mileniului meu,
Şi am căzut şi eu…
Am simţit cerul îndepărtându-se
de sufletul meu.
Strălucea în apa binecuvântată o făclie…,
Eram împreună cu toţi patriarhii.
Cel ce umple toate
umpluse sufletul meu.
Necunoscând ce se întâmplă
am început să urc pe scara
patriarhului Iacov.
Atunci m-ai atins cu mâna Ta,
Am început să plâng de bucurie
Că nu m-ai lăsat în întuneric.
Mileniul mă sărută cu bucurie!
Am rămas înlănţuit în dragostea Ta.

*

*

Nu pot să spun ce simt
în faţa omului bun.
El vine din lumina bucuriei.
Rănile pricinuite de întuneric
alungă bunătăţile negrăite.
Porunceşte-mi să Te îmbrăţişez!
Vai! Cum voi suporta aceasta?
Praful necredinţei s-a ridicat
înaintea ochilor mei.
Sunt lipsit de bucuria de a Te regăsii…
Cum Vei căuta inima mea?
Ploi de lacrimi vor spăla pământul…
Până ce te voi regăsi, Yahve!
Uită-Te la faţa omului bun.

*

*

De unde vii bucurie a luminii?
Sunt străin înăuntrul meu.
Alergam după îngerul Tău
să pot vedea Stâlpul de lumină.
Nu socoteam că este un amăgitor…
Toată puterea duhului se împreunase
cu durerea şi mă tânguiam…
Câinii sălbatici fugeau să mă muşte.
Cutremurătoare trăire!
Adâncul tainelor Tale mi-a
încetinit alergarea.
Marea durere se oprise-n inima mea.
Mă sileam pe mine însumi
Să simt frumuseţea celor neînţelese.
Uitarea întregii lumi
îmi golise mintea cu singurătatea.
Te-am găsit şi pe Tine singur…
Ţineai opaiţul să-Ţi pot vedea Chipul.
Înflorea întru mine dragostea Ta,
Bucuria luminii nevăzută.

*

*

Fiul meu,
Nu este singur.
Niciodată nu vei fi singur!
Este o iluzie să crezi că eşti singur.
Yahve, Domnul, este cu tine.
El va fi cu copiii tăi,
Cu copiii copiilor tăi.
Tu eşti binecuvântat de El.
Nu eşti tu evreul mileniului trei?
Credinţa ta te divulgă!
Ai grijă să nu uiţi că nu eşti singur,
Yahve este cu tine.

*

*

Pământul ascunde sângele mielului
eliberat de întuneric.
Priveşte! Lupul e înfometat de modernitate.
Colţii lui sugrumă mielul luminii.
Vai! Cum voi suporta acestea!
Strig cu durere moartea mielului,
M-am înspăimântat la recunoaşterea rănilor.
Trupul lui transfigurat era rănit…
A murit mielul eliberat de întuneric.
Bezna morţii lui mă duce în altă lume.
Sunt mâhnit, închis în propria-mi căutare.
Tremur şi mă tem pentru tine,
Om al mileniului trei!
Picătura de mărgăritar din ochii lui
Aruncă scântei de foc pe pământ,
Alungă întunericul din munţi.
Am luat mielul mort în mâini
Şi am blestemat lupul modernităţii.
Nu e cu putinţă să se facă aceasta!
Spune-mi, îţi pare rău de miel?
Tăcerea adâncă a pământului
Ascunde sângele mielului.
Uneşte-te cu lumina căzută
Din ochii lui peste metropolă.

*

*

Nu pot să exprim suferinţa singurătăţii,
Desfătarea plăcerilor îneacă tăcerea gândului.
Cu neputinţă de cunoscut bogăţia îngerilor,
Suntem ţintuiţi în afara acestora.
Cum să stăm în picioare?
Temelia pământului tehnologic amestecă contrariile.
Mintea e legată de trup prin giulgiu…
Priveşte în afara lumii de jos,
Să ne îmbrăcăm în haina robotului
luminat teandric.
Omul de ştiinţă să poarte mantia vieţii
pe funia biciului dreptăţii.
Singurătatea blocului cu o sută de etaje
dezbracă omul de indiferenţă,
Grăieşte întru mine…,
Îmi spune că nu sunt singur pe pământ.

*

*

Lumina sufletului – energie creată,
Mişcarea primordială a trupului
determinată de suflarea
de viaţă a Creatorului-Elohim.
Lutul a început să vadă muşuroiul de furnici.
A învăţat să calce cu piciorul
pe iarba proaspătă din prerie.
Sufletul-lumină trebuie să primească lumină.
Are nevoie de un acumulator veşnic.
Nu hrăniţi lumina sufletului
cu întunericul nopţii din Grădina Gheţimani!
Când lumina sufletului se hrăneşte
din lumina necreată a divinităţii,
Atunci apare inspiraţia creatoare.
Lumina inspiraţiei îmbracă cuvintele
în haina primordială a trupului.
Numai „Cei Aleşi" primesc lumina necreată!
Cuvântul lor scris face prezentă revelaţia,
Descoperirea chipului tainic al Creatorului-Elohim.

*

*

Câinele părăsit de stăpânul
care a plecat să înfrunte viaţa,
Zi de zi îşi linge labele şi plânge.
Îi este foame… Mii de oase
se sfărâmă între colţii lui îmbătrâniţi.
O nouă noapte printre ruine…,
Ruinele unei case părăsită,
plină de şobolani periculoşi.
Câinele părăsit plânge plecarea
stăpânului său.
Ar vrea să-şi imagineze
revenirea stăpânului cu plase
pline cu pâine proaspătă.
I-ar linge picioarele,
Ar lătra răpus de bucurie.
Dar nu mai vine…
Câinele a rămas singur
printre ruinele maşinilor părăsite.
Îi este foame…, şi plânge.
Îşi linge rănile obosit de atâta aşteptare.
Nu mai vine…
Înţelegi că stăpânul este aşteptat şi mâine?
Câinele părăsit simte că stăpânul lui
soseşte mâine.

*

*

Vezi ce spui, conştiinţă!
Vezi să nu greşeşti ca o vrabie umilă!
Supune demonii din ochii metropolei.
Cosmosul modernităţii a pierdut lumina,
A ajuns în întunericul canalelor părăsite.
Nu te lăsa străpunsă de săgeţile plăcerilor.
Război neîmpăcat să porţi cu întunericul,
Soarele străluceşte numai pentru oameni!
Sudoarea şi multa osteneală dispreţuiesc
Lacrimile vărsate de ochii orbiţi
De sfeşnicul lipsit de lumină.
Vezi ce spui, conştiinţă!
Nu confunda flacăra focului
Cu lumina sufletului îmbibat de virtuţi.
Să nu fie ceea ce cred eu!
Calcă în picioare balaurul modernităţii.

*

*

Departe de Tine am devenit ceea ce nu eram.
Înainte de sfârşitul întunericului
Făptura a fost adusă la existenţă.
Orbii nu vor să vadă lumina,
Închid ochii în faţa icoanei.
Contemporanii secolului meu fug
în afară, departe de lumina feţei Tale.
De ce fac ei aceasta?
Sunt cu totul în încurcătură!
Răspunsul meu stă în binele
Făgăduit fără voie.
Lasă-i după voia lor în metropolă,
Atunci se vor face judecători
înainte de Judecată.
Departe de Tine am devenit
ceea ce nu eram: un contemporan
al secolului douăzeci şi trei.

*

*

Priveşte de sus spre mine, om al computerului,
Vorbeşte cu mine, cel depăşit de tehnologie.
Descoperă-mi inteligenţa ta de sclav modern,
trăitor în virtual…,
Deschide-mi mintea să te pot cunoaşte.
Cerurile s-au deschis odată cu omul.
Toate creaturile văzute şi gândite le-a numit el.
A numit şi computerul!
Cum ar putea învăţa microprocesorul
pe cel ce l-a creat?
Computerul a primit dinainte cunoştinţă;
El nu poate dărui viaţă!
Priveşte de sus spre mine, om al computerului,
Spune-mi dacă eşti tu stăpânul
Care ai adus la existenţa-tehnologică computerul?
Tu însuţi vei da mărturie la vederea
razelor de soare;
Poezia universului îţi va aminti de nemurire.

*

*

Rătăcit printre zgârie-nori,
Cu hainele pătate de sudoare,
Caut strada la capătul căreia
Să ajung în afara lumii trecătoare.
Ce stradă asfaltată să evit?
Ce scară a blocului să urc?
Totul îmi pare un munte uriaş.
Cum voi dezlega nepipăitul?
Materia e irezistibilă şi bună…
Aşa a fost creată de Cel Imaterial.
Să deschid uşa…,
Vreau să mă apropii de viaţa fără sfârşit,
Să urc scara măreţiei şi luminii!
Atunci nu voi mai rătăci
printre zgârie-nori în căutarea
prietenului condamnat la existenţă.

*

*

Adonai, împrăştie tristeţea zilei de mâine,
Apropie bucuria de-a Te vedea în apartamentul meu,
la etajul treizeci şi trei.
Împreună să facem cântarea rugăciunii,
Rugăciuni cu lacrimi la pământul promis,
În care Tu ai semănat osemintele patriarhilor,
Cugetări înlăcrimate la început de mileniu trei.
Sufletul meu să simtă sfiala sfinţilor,
Dragostea Ta plină de pace,
Spre înrâurirea înţelepciunii netrecătoare, adevărată.
Toate părţile sufletului meu să fie chemate
la dorul după nepătimire,
Să rămân pururi senin printre zgârie-norii
care mă tulbură…
Vederile sufletului meu să aducă adierea
curăţitoare a rugăciunii spusă de Fiul Omului
pe Muntele Măslinilor,
Să ajung la bucuria binelui,
în Sfânta Sfintelor.
Fă-mă să Te iubesc cu toată hotărârea,
Mai mult decât iubesc tehnologia.
Să descopăr harul ascuns în rugăciune,
Să simt, între lumină şi întuneric,
Dragostea Ta de Părinte,
Să nu cad în robia modernităţii.

*

*

Am văzut revărsându-se întru mine
Bucuria şi veselia, arătarea fetei Tale.
Greutatea focului interior era inundată
De apa Iordanului Ceresc.
Mă aflam răpus de ostenelile neascultării
Şi tocmai atunci m-ai vizitat, Doamne!
Acest fapt m-a făcut să Te mărturisesc.
Din pricina trândăviei
Ispitele se ridicau în faţa mea
Ca un mănunchi de blocuri.
Degrabă săracii s-au arătat luminaţi la faţă,
Alergam goi, fără de păcat.
Sărutau pământul călcat de Iisus.
Rugaţi-vă, deci, căci astăzi am simţit
Prezenţa Domnului în inimă,
Ca o pecete a mântuirii mele…
Înfricoşător…, dar câtă iubire!...

*

*

Ziua în care altarul s-a deschis
Îngerii coborau din Cer la-ntâmplare.
Mă aflam stors de bunul promis,
De-un Cuvânt care nu moare.

Tristeţea mă copleşea cu un vis,
Simţeam aroma ciudată de tămâie,
Vântul vecerniei mă purta în Paradis,
Deşi aveam inima bolnavă şi pustie.

Mi se părea că recunosc Chipul Tău
Printre crengile de lumină cerească,
Nu ştiam că Te apropii atât de greu
De-un suflet care începe să iubească.

*

*

YAHVE,
porunceşte doar şi voi vedea lumina!
Printre arborii seculari vor curge
Râuri de iubire binecuvântată,
Pavată cu moaşte de sfinţi.

YAHVE,
porunceşte doar şi voi vedea întunericul!
tulburat de chinurile veşniciei
voi păşi în grădină să caut
fructul universului.

YAHVE,
porunceşte doar şi piatra
se va face pâine!
voi muşca flămând din ea
convins că fructul
este dăruit de tine

YAHVE,
porunceşte doar şi voi fi
din nou cu Tine!
dă poruncă să Te găsesc,
sufletul meu să Te
găsească-n grădină.

*

*

Las să cadă seara peste sufletul meu…
În văi înfundate coboară cerul,
Se topeşte în întunericul nopţii.
Precum o nălucă se afundă-n păduri,
Mi-e greu, Yahve! Aşa arată sufletul meu.

Prăpastie între mine şi Tine
S-a deschis, şi stau singuratic,
Inundat de umbre şi vis…
Mă leg cu inima de dragostea Ta
Şi urc, şi cobor; Mi-e greu, mi-e uşor…
Aşa arată sufletul meu.

Şuvoaie de ape udă trupul meu…
Şi-l spală de patimi, şi-l unge cu mir.
Dispare povara trecutelor ceasuri
Trăite de mult cu acelaşi suspin…,
Aşa arată sufletul meu, Yahve.

*

*

Poezia este cântecul sufletului,
Căutat de omul purta de inspiraţie,
Într-o lume a luminii şi a îngerilor.
Cearta cu divinitatea intervine atunci
când poetul nu înţelege ce se întâmplă cu el.
Rămâne de văzut până când va putea omul
să perceapă adierea sfântă a inspiraţiei.
Şi dacă sufletul lui va mai arde cu aceeaşi intensitate
Ori de câte ori îl strigă pe nume un înger.
Poetul rămâne arborele din care îşi extrage
seva hrănitoare arta omului alungat din rai.
Bătrânul bard al anotimpului rece – secol XXI –
priveşte spre cer şi întreabă marea dacă muzica
universului mai aureolează pe sfinţi.
Taci, poetule, şi primeşte-ţi inspiraţia
ca pe-o zână bună, cu părul de aur, cu vocea de astru.
Adormi şi visul te va purta acolo unde spiritul
pavează universul cu migdale şi flori de ienupăr.
Lasă-te prins de vraja somnului albastru,
Încearcă să strigi în şoaptă
pentru pruncii zămisliţi din iubire.
Aşteaptă, poete, ziua cea din urmă…,
Nu înainte de a-ţi scrie poemul visului tău.
Adormi, poete, poezia ta te veghează.
Noapte bună! Într-o bucurie a cerului
luminată de soare şi de flori.

*

DIN ACTIVITATEA ECUMENICĂ (INTER-RELIGIOASĂ) A PREOTULUI LEON DURĂ

În curtea Templului Coral Evreiesc

Eu, Leon D., eram în anul trei de facultate. Auzisem (printre oameni) faptul că evreii contemporani sunt teribili. Se spunea că oricine intră în legătură cu ei devine om de vază în societate. Într-o zi (în care am avut mai mult curaj sufletesc) am hotărât să merg în „pelerinaj intelectual" la Templul Coral Evreiesc. Bucureştiul anilor 1981 nu impresiona şi nu (mă) făcea să simt fiinţial venirea evenimentelor din decembrie '89.

Sinagoga capitalei impunea curiozitate şi (un) respect tulburat de (o) frământare spirituală. Dincolo de Piaţa Unirii, nu departe de Biserica Sfânta Vineri, se zărea Templul Coral Evreiesc. Sectorul trei păstra (încă) clădirile în care vestiţii negustori evrei îşi prezentau mărfurile interbelice. Cei mai buni croitori, cei mai buni pălărieri, cei mai buni bijutieri…, cei mai buni.

Când am ajuns în curtea Sinagogii, afişele (de la afişier) anunţau trecătorilor avizaţi programul artistic al copiilor care participau în zi de sabat la slujbele religioase. Priveam şi citeam cu râvnă acele afişe. Aş fi dorit să mă aflu (şi eu) printre copiii artişti…, copiii evrei. Vârsta de student nu-mi permitea să visez prea mult. În plus eu eram

student la Facultatea de Teologie. Ceea ce nu mă împiedica să privesc cu intensitate de jur-împrejurul Curţii Templului Coral Evreiesc. Aş fi vrut să intru în vorbă cu un evreu matur şi, prin intermediul lui, să fiu acceptat de comunitate. Mă interesa mult să-i cunosc spiritual. Doream să ajung un om de vază în societate! Nu cunoşteam faptul că evreii sunt (foarte) circumspecţi. Numai Fiul Omului – Fiu al Sinagogii – a făcut din cei fără de Lege oameni de vază. O spune Scriptura!

Negăsind pe cineva în Curtea Templului Coral (sau poate am găsit şi mi-a vorbit ambiguu) am hotărât să revin la Facultate.

Victoria era de partea mea: reuşisem să vizitez Curtea Templului Coral Evreiesc. Era de ajuns. Nu păţisem nimic!...

Şi când te gândeşti că mă aflam printre ai mei…

Şi eu nu ştiam. Tant pis!

pr. Leon Dură

aug. 2010
Rm. Vâlcea

Domnului Preot Leon Dură

Rm. Vâlcea

Stimate Domn,

Am primit cu multă plăcere ultimul dv. mesaj, bucurându-mă că am în Rm. Vâlcea un prieten de nădejde.

Din lecturile efectuate în cărţile dv. pe care cu generozitate ni le-aţi trimis în decursul timpului, am cunoscut dedicarea dv. apropierii dintre creştini şi mozaici.

De data aceasta, atât de frumoasele şi călduroasele gânduri cuprinse în scurta dv. relatare, intitulată „În curtea Templului Coral Evreiesc", efectiv mi-au umplut inima de bucurie.

Vă mulţumesc mult pentru acest text, de inimă şi suflet, care constituie o pietricică în ceea ce înseamnă înţelegere între oameni, mai întâi de toate prin cunoaştere.

Cu permisiunea dv., voi adresa redactorului şef al Revistei Realitatea Evreiască rugămintea de a publica, într-un număr viitor al acestei reviste, textul pe care mi l-aţi transmis.

Doresc, de asemenea, să vă informez că aproape de 2 ani de zile, Templul Coral din Bucureşti, numit de mine

„Nava-Amiral" a Cultului Mozaic din România se află într-un profund proces de consolidare constructivă şi reabilitare generală.

Vă asigur, Stimate Preot Leon Dură, că atunci când, cu ajutorul Atotputernicului şi Bunului nostru Dumnezeu Comun, se vor termina lucrările complexe şi foarte costisitoare, veţi fi unul din invitaţii noştri speciali la reinaugurarea Templului Coral din Bucureşti.

Aşa să ne ajute Dumnezeu!
Cu stimă şi considerare.

Preşedinte,
Dr. Aurel Vainer
Deputat

Nr. 1439 din 23.VIII.2010
Bucureşti

*

* *

«…Il enseignait dans les synagogues, et il était glorifié par tous.

Il se rendit à Nazareth, où il avait été élevé, et, selon sa coutume, il entra dans la synagogue le jour du sabbat. Il se leva pour faire la lecture, et ou lui remit le livre du prophète Esaïe» (Luc. 4, 15-17).

În Templul Coral

Amurgul acoperea Bucureştiul. Nu însă şi Templul Coral, unde fiii lui Israel se adunau pentru a sărbători Hanuca. Sărbătoarea luminilor!... Pentru mine evenimentul spiritual căpăta o semnificaţie aparte: participam pentru întâia dată la o ceremonie religioasă evreiască. Păşeam în interiorul locaşului de cult cu bucurie şi timiditate (în acelaşi timp). Puneam pe cap chipa!... Îmi imaginam pe Iisus în sinagoga din Nazaret, „unde fusese crescut şi, după obiceiul Său, a intrat în ziua sâmbetei în sinagogă şi S-a sculat să citească" (Luca 4, 16).

Practicanţii cultului mozaic, în acea seară de Hanuca (a anului 2005), primeau vizita Distinsei Doamne, E.S. Rodica Radian Gordon, ambasadorul Israelului în

România şi a ambasadorului SUA, Nicolas F. Taubman. Atmosfera de rugăciune, de meditaţie sufletească, determinată de aprinderea „Menorei", candelabrul cu şapte braţe (şi şapte lumânări), de către Marele Rabin Menachem Hacohen, mă transporta (din nou) pe timpul „Rabinului" Iisus, în sinagoga din Nazaret.

Când Marele Rabin predica aveam impresia sfântă – cu tărie – că ascult pe Fiul Omului, pe Fiul lui Israel. Stăteam la picioarele Lui, aşezat pe iarba arsă de soare, undeva în Galileea neamurilor. Mă simţeam cu adevărat evreu!... Numai colegul de lângă mine, un evreu chinez, îmi reamintea – prin fizionomie – că mă aflu la început de mileniu trei. Corul tineretului evreu bucureştean îmi amintea de imnurile cântate de Iisus cu Apostolii săi în Grădina Gheţimani. Numai pocnitura care s-a auzit (şi văzut) la una din cele şapte lumânări ale Menorei m-a făcut să înţeleg că fiii lui Israel (ai mileniului trei) nu mai tresar… Ei erau convinşi că: „…Dumnezeul părinţilor noştri, Dumnezeul lui Avraam, Dumnezeul lui Isaac şi Dumnezeu lui Iacov (…)" (Ieşirea 3, 16) –, Domnul Savaot este (tot timpul) cu ei.

Momentul mult aşteptat de tinerii evrei – împărţirea darurilor de Hanuca – devenea un prilej de bucurie maximnă, la care participam şi eu… Deputatul dr. Aurel Vainer, preşedintele F.C.E.R., la un moment dat, începu să arunce cu pachete colorate spre tinerii participanţi. La rândul lor, tinerii întorceau pachetele, aruncându-le cu putere şi multă rumoare în direcţia Marelui Rabin şi a Preşedintelui. Jocul a continuat minute în şir. După care, tinerii evrei au început să strige în cor:

– Vrem bani!...

– Vrem bani!...

– Vrem bani!...

Într-un târziu, Marele Rabin şi Preşedintele s-au lăsat înduplecaţi: au aruncat (în repetate rânduri) spre tineri cu pliculeţe „îndesate" cu bani.

În ceea ce mă priveşte, când scriu aceste rânduri, fiul meu – Alexandru – încă se mai joacă cu „titirezul" primit cadou la Templul Coral din Bucureşti. Sărbătoarea luminilor, Hanuca, a adus lumină şi în sufletul pruncului meu. Cu toate acestea, regret un singur fapt: nu am avut curajul necesar pentru a fura, a luat cu mine (la Râmnicu-Vâlcea) chipa… Dar cine ştie?!... Poate, într-o zi, voi primi în dar una nouă… Amin.

*

* *

Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, Secretar general, Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România,

Sinagoga din municipiul Râmnicu Vâlcea trebuie rezidită.

Vă scriu în calitate de locuitor al municipiului Râmnicu Vâlcea, judeţul Vâlcea.

Născut (1959) pe partea stângă a râului Olt, în satul Fedeleşoiu (la numai 7 km de Rm. Vâlcea), ca fiu (al 7-lea) al cântăreţului bisericesc Vasile Dură şi al Mariei Dură (nepoata ctitorului-boier Nicolae Olteanu), primeam (la botez) numele: Leon-Gheorghe.

Calitatea de ultim copil mă îndreptăţea (pe pruncul Leon) să urmez pe mama Maria, atât la munca câmpului, cât şi la vinderea produselor rezultate după recoltare.

Să fi avut 7-8 ani când, pentru întâia dată, însoţeam pe mama Maria la piaţă. Mergea să-şi vândă sâmburii de nucă la un Domn (interesant) care locuia aproape de Fabrica „11 Iunie", la casă-proprietate. Pe Atunci nu înţelegeam mare lucru. Dar mă mulţumeam să privesc (întrebă-

tor) automobilul de culoare închisă, lung, misterios, staţionat în curtea acelui Domn impunător, cu voce de părinte, care intra în dialog cu mine, mângâindu-mă (cu palma lui mare) pe creştetul capului.

Anii au trecut… Când Vă scriu, Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, mama Maria se odihneşte (alături de tata Vasile) în curtea bisericii din satul Fedeleşoiu. Amintirea însă a rămas…

Îmi amintesc cu pioşenie de toţi: Mama, Tata şi Domnul acela impunător. Drumul vieţii avea să mă facă să retrăiesc acele vremuri din copilărie.

Pentru a ieşi din municipiul Râmnicu Vâlcea şi a ajunge în satul Fedeleşoiu (astăzi) există trei căi de acces. Una dintre cele trei căi de acces traversează B-dul Tudor Vladimirescu. Până aici nimic important. Şi totuşi… Începând cu primăvara anului 2004 (la scurt timp după moarta mamei Maria), ori de câte ori rulam cu maşina pe B-dul Tudor Vladimirescu şi mă apropiam de Grădina de vară a cinematografului Modern ceva se schimba în sufletul meu… Mă umpleam de o pace cerească; sufletul meu simţea bucuria clipei eterne şi nu înţelegeam: De ce?! Până într-o zi… când, fiind în vizită la un coleg (care locuieşte aproape de Grădina de vară), am primit explicaţia fenomenului haric.

În locul unde astăzi se ridică (părăsită) Grădina de vară a cinematografului Modern (mun. Rm. Vâlcea), cu ani în urmă se lăsa luminată de soare o Sinagogă: Sinagoga comunităţii evreieşti din municipiul Râmnicu Vâlcea, care a fost dărâmată în deceniul şase sau şapte; Nu ştiu!...

Astăzi înţeleg identitatea Domnului impunător cu care mama Maria făcea „comerţ". Respectivul Domn era un evreu, un fiu al lui Israel, practicant al cultului mozaic la Sinagoga din municipiul Râmnicu Vâlcea; cea de pe B-dul Tudor Vladimirescu.

Casele, proprietatea comunităţii evreieşti din Rm. Vâlcea, au fost şi ele dărâmate şi înlocuite cu blocurile care se pot vedea astăzi.

Nu-mi amintesc numele acelui Domn evreu, cu o voce de părinte, care mă mângâia pe creştetul capului. Dar ştiu că sâmburii de nucă pe care îi cumpăra de la mama Maria îi trimitea la copiii săi care locuiau în Timişoara. De!... Evreul tot evreu… Cumpăra cu un preţ şi vindea cu un alt preţ.

Când Vă scriu, Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, Vă scriu cu îndrăzneala evreului care caută adevărul; oricare ar fi el.

De ce a fost dărâmată Sinagoga din municipiul Râmnicu Vâlcea?

Cine a ordonat împrăştierea (prin demolarea caselor) evreilor din municipiul Râmnicu Vâlcea? Unde a fost obligat să plece Domnul copilăriei mele?

Vă rog pe Dumneavoastră, Domnule Av. Iulian Sorin, să-mi răspundeţi; să răspundeţi tuturor râmnicenilor.

În calitate de lector universitar la Catedra „Studiul Vechiului Testament" aş fi gat să primesc documentele care pot da răspunsul la întrebarea: De ce s-a dărâmat Sinagoga din Râmnicu Vâlcea? Aş putea întocmi o lucrare ştiinţifică pe tema: Pe când o nouă Sinagogă în Rm. Vâlcea?

Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, în numele râmnicenilor, Vă rog să faceţi lumină în cazul (tragic) dărâmării (fără urmă) Sinagogii din municipiul Râmnicu Vâlcea. Dacă (însă) întunericul evenimentelor petrecute în acele vremuri (deceniul şase sau şapte) este de nepătruns pentru cei de astăzi, Vă rog, Domnule Av. Iulian Sorin, să facem apel la sentimentul credinţei şi să rezidim Sinagoga (demolată) din municipiul Râmnicu Vâlcea. Numai astfel oraşul Râmnicu Vâlcea se va încadra (şi din punct de vedere religios) firesc în dialogul european, al unităţii religioase, într-o diversitate dorită şi binecuvântată.

Sinagoga din Municipiul Râmnicu Vâlcea trebuie rezidită.

Pr. Lector dr. Leon Dură
Facultatea de Teologie – Piteşti

29 martie 2005
Rm. Vâlcea

Prea Cucernicului Părinte Dr. Leon Dură

Am fost deosebiţi de impresionaţi în urma primirii scrisorii pe care ne-aţi trimis-o şi pentru care vă mulţumim.

Ceea ce trebuie să ştiţi Dvs. este faptul că Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România are evidenţa celor peste 1.000 de Sinagogi dispărute de pe întreg teritoriul ţării în răstimpul ultimilor aproximativ 70 de ani, din motive independente de voinţa noastră, cu deosebire în timpul anilor de prigoană ai celui de al doilea război mondial şi ai celor 50 de ani de regim demolator care au urmat.

Faţă de puterea economică a celor circa 800.000 de evrei din România anilor 1930 actuala Comunitate evreiască în număr de circa 10.000 de evrei, cu mijloace materiale reduse, nu poate face faţă decât cu mare greutate menţinerii celor 98 de Sinagogi care se mai păstrează astăzi în ţară.

În asemenea condiţii, ideea generoasă a reconstituirii fostei Sinagogi, pe care ne-o semnalaţi, oricâtă dorinţă am avea să dăm curs frumoasei Dvs. propuneri nu dispunem de o sursă de venit corespunzătoare unei reconstituiri.

O reconstituire implică lucrări de documentare, proiectare şi execuţie de mare anvergură care ne depăşesc tehnic şi material, multe sute de Sinagogi demolate aflându-se în situaţia asemănătoare celei semnalate de Dvs.

Deci, cu toate că bănuim dezamăgirea Dvs., vă rugăm să ne înţelegeţi neputinţa şi vă asigurăm de tot respectul şi prietenia noastră.

Cu stimă,

Secretar General
Av. Iulian Sorin

Şef Departament
Prof. Dr. Arhitect
Tiberiu Benedek

27 aprilie 2005
Bucureşti

Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, Secretar General, Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România

Vă mulţumesc pentru înţelegere. Faptul că mi-aţi răspuns la scrisoarea expediată în luna martie a.c., mă îndatorează.

În respectiva scrisoare, cu respect, Vă ceream următoarele:

1. Rezidirea Sinagogii din Râmnicu Vâlcea (B-dul Tudor Vladimirescu);

2. Obţinerea de informaţii, prin documente, care să ateste istoria şi motivele care au dus la demolarea lăcaşului sfânt din municipiul Rm. Vâlcea.

Ca om al vremurilor prezente, şi din adresa primită (nr. 531 SG/005), am înţeles faptul că Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România: „nu dispune de o sursă de venit corespunzătoare unei reconstituiri".

Chiar dacă subsemnatul, pr. Dură Leon, în emisiunea TV VL1 – „Religia şi Europa" –, pentru o mai mare deschidere inter-religioasă, am afirmat, cu infatuare, cum că Episcopia Râmnicului poate să se implice financiar la

rezidirea Sinagogii din municipiul Râmnicu Vâlcea (B-dul Tudor Vladimirescu), totuşi, îmi place să cred că, printr-o solicitare oficială din partea Federaţiei Comunităţilor Evreieşti din România, Episcopia Râmnicului s-ar putea implica fără şovăire…

Totodată, Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, cu respect, Vă reamintesc faptul că a mai rămas de răspuns la punctul nr. 2, anume: Obţinerea de documente care să ateste istoria Sinagogii din Râmnicu Vâlcea (B-dul Tudor Vladimirescu).

Întrucât, Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România: „are evidenţa celor peste 1.000 de Sinagogi dispărute de pe întreg teritoriul ţării în răstimpul ultimilor aproximativ 70 de ani", Vă rog, Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, secretarul general – Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România, să interveniţi, acolo unde trebuie, pentru a mi se trimite documentele (copii) care vorbesc despre istoria Sinagogii din Râmnicu Vâlcea (B-dul Tudor Vladimirescu).

Subsemnatul, pr. Dură Leon, odată intrat în posesia respectivelor documente, voi încerca – cu acordul Dumneavoastră – să tipăresc o carte document pentru râmnicenii noştri, şi nu numai…

În aşteptarea mult-doritelor documente (copii), Distinse Domnule Av. Iulian Sorin, secretar general – Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România, Vă rog să primiţi sincere urări de sănătate, pentru Dumneavoastră, şi pentru toţi Fiii lui Israel din România.

Cu preţuire şi ataşament,
pr. Leon Dură

6 mai 2005
Rm. Vâlcea

Prea Cucernicului Părinte Dr. Leon Dură

În urma primirii celei de a doua scrisori din partea Dvs. dorim să lămurim cele două chestiuni asupra cărora insistaţi.

Cu toată dorinţa de a fi adepţi ai Deschiderii Interreligioase, Federaţia Comunităţilor Evreieşti din România nu poate deocamdată să se adreseze pentru eventuale implicări financiare decât Ministerului Culturii şi Cultelor şi *numai* pentru sinagogi clasate Monumente Istorice (existente deci) de către Direcţia Monumentelor Istorice din subordinea acestui Minister.

Nu se pune în nici un caz problema *rezidirii din temelii* a unei sinagogi care a existat, ca şi alte câteva sute care au fost la fel de importante valori arhitecturale şi care astăzi sunt dispărute.

Suntem deci întristaţi de limitele în care trebuie să ne încadrăm şi vă consolăm măcar cu ideea că faptul deţinerii evidenţei aproape a tuturor sinagogilor dispărute nu înseamnă că avem şi documentele istorice aferente fiecăreia.

Astfel încât, neavând nici în cazul sinagogii semnalate de Prea cucernicia Voastră, documente în care să re-

iasă vechimea şi înfăţişarea, nu vedem cu ce mijloace s-ar putea reconstrui în forma originară.

Ar însemna să fie o compilaţie imaginată ca orice construcţie contemporană, chiar dacă cu însemnele obligatorii şi specifice unei sinagogi.

Nemaivorbind de faptul că lipsa unei Comunităţi Evreieşti în zonă, n-ar justifica o asemenea construcţie în exclusivitate nostalgică.

Cu toate cele mai sus expuse noi Vă mulţumim din nou pentru frumoasele Dvs. intenţii.

Cu deosebită stimă,

Preşedinte Interimar
Av. Iulian Sorin
Secretar General

Şef Departament
Prof. Dr. Arh.
Tiberiu Benedek

Iunie 2005
Bucureşti

BIBLIA HEBRAICA

– GENESIS –

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ
וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל
וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה: וַאֲבָרְכָה מְבָרֲכֶיךָ
וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה: וַיֵּלֶךְ
אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם
בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן: וַיִּקַּח
אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־
רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְּחָרָן וַיֵּצְאוּ
לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן: וַיַּעֲבֹר אַבְרָם
בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ:
וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו: וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם
הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי
מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה: וַיִּסַּע
אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה:
וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־כָבֵד
הָרָעָב בָּאָרֶץ: וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה
וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־
מַרְאֶה אָתְּ: וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ
זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ: אִמְרִי־נָא אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן
יִיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ: וַיְהִי כְּבוֹא
אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא
מְאֹד: וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה
וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה: וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ
וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת

וּגְמַלִּים: וַיִּנַּע יְהוָה אֶת־פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ
עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם: וַיִּקְרָא פַּרְעֹה לְאַבְרָם
וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ
הִוא: לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה
וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ: וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים
וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ: וַיַּעַל אַבְרָם
מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה:
וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב: וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו
מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה שָׁם אָהֳלָה
בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי: אֶל־מְקוֹם הַמִּזְבֵּחַ
אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בְּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם יְהוָה:
וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים:
וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב
וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו: וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם
וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ:
וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָּ
וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ: הֲלֹא כָל־
הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאִימְנָה
וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה: וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־
כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ מַשְׁקֶה לִפְנֵי ׀ שַׁחֵת יְהוָה
אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֲכָה
צֹעַר: וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט
מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו: אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל עַד־סְדֹם: וְאַנְשֵׁי
סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד: וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם
אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם

אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה וָקֶדְמָה וָיָמָּה: כִּי אֶת־
כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־
עוֹלָם: וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר | אִם־יוּכַל
אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ גַּם זַרְעֲךָ יִמָּנֶה: קוּם
הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה: וַיֶּאֱהַל
אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה:

וַיְהִי בִימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָסָר
כְּדָר־לָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם: עָשׂוּ מִלְחָמָה
אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה שִׁנְאָב |
מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִיא־צֹעַר:
כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הוּא יָם הַמֶּלַח:
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת־כְּדָר־לָעֹמֶר וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה
שָׁנָה מָרָדוּ: וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה בָּא כְדָר־לָעֹמֶר
וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים בְּעַשְׁתְּרֹת קַרְנַיִם
וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה קִרְיָתָיִם: וְאֶת־
הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר:
וָיָשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־
שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר:
וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים
וּמֶלֶךְ בֶּלַע הִוא־צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק
הַשִּׂדִּים: אֶת כְּדָר־לָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם
וְאַמְרָפֶל מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים
אֶת־הַחֲמִשָּׁה: וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ

מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ׃
וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃
וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא
יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא
שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם
בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו וַיָּרֶק
אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַיִּרְדֹּף
עַד־דָּן׃ וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם ׀ לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם וַיִּרְדְּפֵם
עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר ׀ מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ וַיָּשֶׁב אֶת כָּל־
הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת־הַנָּשִׁים
וְאֶת־הָעָם׃ וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי שׁוּבוֹ
מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶל־
עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ שָׁלֵם
הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹּהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר
בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ וּבָרוּךְ
אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגֵּן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר מִכֹּל׃
וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ
קַח־לָךְ׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ סְדֹם הֲרִמֹתִי יָדִי
אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ אִם־מִחוּט וְעַד
שְׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ וְלֹא תֹאמַר אֲנִי
הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃ בִּלְעֲדֵי רַק אֲשֶׁר אָכְלוּ הַנְּעָרִים
וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל וּמַמְרֵא
הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ אַחַר ׀ הַדְּבָרִים

הָאֵלֶּה הָיָה דְּבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל־
תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ הַרְבֵּה מְאֹד: וַיֹּאמֶר
אַבְרָם אֲדֹנָי יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־
מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר: וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי
לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי יוֹרֵשׁ אֹתִי: וְהִנֵּה דְבַר־
יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא
מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ: וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא
הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר
לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ: וְהֶאֱמִן בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים
לָתֶת לְךָ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: וַיֹּאמַר אֲדֹנָי יֱהוִה
בַּמָּה אֵדַע כִּי אִירָשֶׁנָּה: וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה
מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל: וַיִּקַּח־לוֹ
אֶת־כָּל־אֵלֶּה וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ
לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־הַצִּפֹּר לֹא בָתָר: וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־
הַפְּגָרִים וַיָּשֶׁב אֹתָם אַבְרָם: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה
נָפְלָה עַל־אַבְרָם וְהִנֵּה אימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו:
וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־גֵר ו יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא
לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: וְגַם אֶת־
הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל:
וְאַתָּה תָּבוֹא אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה:
וְדוֹר רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי ׳לֹא־שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־
הֵנָּה: וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן
וְלַפִּיד אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין ׳הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה: בַּיּוֹם הַהוּא
כָּרַת יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת־

הָאָרֶץ הַזֹּאת מִנַּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃
אֶת־הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקַּדְמֹנִי׃ וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־
הַפְּרִזִּי וְאֶת־הָרְפָאִים׃ וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי׃ וְשָׂרַי אֵשֶׁת
אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית וּשְׁמָהּ הָגָר׃
וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי יְהוָה מִלֶּדֶת
בֹּאנָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי °אִבָּנֶה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע אַבְרָם
לְקוֹל שָׂרָי׃ וַתִּקַּח שָׂרַי ו אֵשֶׁת°אַבְרָם אֶת־הָגָר הַמִּצְרִית
שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן
וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ וַיָּבֹא אֶל־הָגָר
וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וַתֵּקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ׃ וַתֹּאמֶר
שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ
וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ
הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ שָׂרַי וַתִּבְרַח מִפָּנֶיהָ׃ וַיִּמְצָאָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ
שׁוּר׃ וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־מִזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי
וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי בֹרַחַת׃ וַיֹּאמֶר לָהּ
מַלְאַךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃
וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא
יִסָּפֵר מֵרֹב׃ וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ
בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃
וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי
כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃ וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה
אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי אַחֲרֵי רֹאִי׃ עַל־כֵּן

קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי הִנֵּה בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֶד׃
וַתֵּלֶד הָגָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־
יָלְדָה הָגָר יִשְׁמָעֵאל׃ וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ
שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל לְאַבְרָם׃

וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים
וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדָּי הִתְהַלֵּךְ
לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים׃ וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָּ וְאַרְבֶּה
אוֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד׃ וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ
אֱלֹהִים לֵאמֹר׃ אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן
גּוֹיִם׃ וְלֹא־יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ
אַבְרָהָם כִּי אַב־הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד
מְאֹד וּנְתַתִּיךָ לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ וַהֲקִמֹתִי
אֶת־בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם
לִבְרִית עוֹלָם לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃
וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֵת ׀ אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־
אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר אַתָּה
וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃ זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל־
זָכָר׃ וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית
בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר
לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל ׀ בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר
לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ הִמּוֹל ׀ יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ
וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית עוֹלָם׃ וְעָרֵל ׀ זָכָר אֲשֶׁר
לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא

מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָהּ
שָׂרָי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃ וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם נָתַתִּי מִמֶּנָּה
לְךָ בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃
וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר בִּלְבָבוֹ הַלְבֶן מֵאָה־
שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה הֲבַת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־
שְׁמוֹ יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם
לְזַרְעוֹ אַחֲרָיו׃ וְלִישְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה ׀ בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ
וְהִפְרֵיתִי אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־עָשָׂר
נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־
יִצְחָק אֲשֶׁר תֵּלֶד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת׃
וַיְכַל לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃ וַיִּקַּח
אַבְרָהָם אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת
כָּל־מִקְנַת כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵית אַבְרָהָם וַיָּמָל
אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ
אֱלֹהִים׃ וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וָתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר
עָרְלָתוֹ׃ וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ
אֵת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף
מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמֹּלוּ אִתּוֹ׃

וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל
כְּחֹם הַיּוֹם: וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים נִצָּבִים
עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ אָרְצָה:
וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא תַעֲבֹר
מֵעַל עַבְדֶּךָ: יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשָּׁעֲנוּ
תַּחַת הָעֵץ: וְאֶקְחָה פַּת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם אַחַר
תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־
שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי
עֻגוֹת: וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וְטוֹב
וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ: וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב
וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא°עֹמֵד עֲלֵיהֶם
תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ: וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה אִשְׁתֶּךָ
וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל: וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת
חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח הָאֹהֶל
וְהוּא אַחֲרָיו: וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים בַּיָּמִים חָדַל
לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים: וַתִּצְחַק שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ
לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי זָקֵן: וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה לֵאמֹר הַאַף
אָמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי: הֲיִפָּלֵא מִיְהוָה דָּבָר לַמּוֹעֵד
אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן: וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה ׀
לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי ׀ יָרֵאָה וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִי צָחָקְתְּ:
וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־פְּנֵי סְדֹם וְאַבְרָהָם

הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם: וַיהוָה אָמָר הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם
אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה: וְאַבְרָהָם הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם
וְנִבְרְכוּ־בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ: כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה
אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת
צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת
אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו: וַיֹּאמֶר יְהוָה זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־
רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד: אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה
הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ ו כָלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה:
וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד
לִפְנֵי יְהוָה: וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק
עִם־רָשָׁע: אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף
תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר
בְּקִרְבָּהּ: חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת ו כַּדָּבָר הַזֶּה לְהָמִית
צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַּצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה לָךְ הֲשֹׁפֵט
כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט: וַיֹּאמֶר יְהוָה אִם־אֶמְצָא
בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי לְכָל־
הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם: וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי
לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר: אוּלַי יַחְסְרוּן חֲמִשִּׁים
הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחֵית בַּחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה:
וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם אַרְבָּעִים
וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים: וַיֹּאמֶר אַל־נָא
יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים וַיֹּאמֶר
לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים: וַיֹּאמֶר הִנֵּה־נָא

הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים: וַיֹּאמֶר אַל־נָא
יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם
עֲשָׂרָה וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה: וַיֵּלֶךְ יְהוָה
כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ:
וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בִּשַׁעַר־
סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה:
וַיֹּאמֶר הִנֶּה־נָא־אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ
לֹא כִּי בָרְחוֹב נָלִין: וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ
אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ: טֶרֶם
יִשְׁכָּבוּ וְאַנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת מִנַּעַר
וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה: וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ
אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם אֵלֵינוּ
וְנֵדָעָה אֹתָם: וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת סָגַר
אַחֲרָיו: וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ: הִנֵּה־נָא לִי שְׁתֵּי
בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֹתָן אֲלֵיכֶם
וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשׂוּ
דָבָר כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי: וַיֹּאמְרוּ ׀ גֶּשׁ־הָלְאָה
וַיֹּאמְרוּ הָאֶחָד בָּא־לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ
מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ בָּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדֶּלֶת:
וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם
הַבָּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת סָגָרוּ: וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח
הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא
הַפָּתַח: וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לְךָ פֹּה חָתָן
וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם:

כִּי־מַשְׁחִתִּים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם
אֶת־פְּנֵי יְהוָה וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר ׀
אֶל־חֲתָנָיו ׀ לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם
הַזֶּה כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִּמְצַחֵק בְּעֵינֵי
חֲתָנָיו: וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר
קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־
תִּסָּפֶה בַּעֲוֹן הָעִיר: וַיִּתְמַהְמָהּ ׀ וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ
וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו
וַיֹּצִאֻהוּ וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר: וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה
וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד
בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה: וַיֹּאמֶר לוֹט
אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי: הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן בְּעֵינֶיךָ
וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־נַפְשִׁי
וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָקַנִי הָרָעָה
וָמַתִּי: הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קִרְבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא
מִצְעָר אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי:
וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר הַזֶּה לְבִלְתִּי
הָפְכִי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ: מַהֵר הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי
לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה עַל־כֵּן קָרָא
שֵׁם־הָעִיר צוֹעַר: הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא
צֹעַרָה: וַיהוָה הִמְטִיר עַל־סְדֹם וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ
מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמָיִם: וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת
כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל־יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה:
וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח: וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם
בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה:

וַיִּשְׁלַךְ עַל־פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר
וַיַּרְא וְהִנֵּה עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן: וַיְהִי
בְּשַׁחֵת אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־
אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־
הֶעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן לוֹט: וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב
בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב
בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו: וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־
הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן וְאִישׁ אַיִן בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ
כָּל־הָאָרֶץ: לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ
וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הֻוא
וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ
וּבְקוּמָהּ: וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה
הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה וּבֹאִי
שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע: וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם בַּלַּיְלָה
הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ וְלֹא־
יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ: וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט מֵאֲבִיהֶן:
וַתֹּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב הֻוא אֲבִי־מוֹאָב
עַד־הַיּוֹם: וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ
בֶּן־עַמִּי הֻוא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם:

וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין־קָדֵשׁ
וּבֵין שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר: וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה:
וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל:
וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק

תַּהֲרֹג׃ הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוֹא
אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתָם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃
וַיֹּאמֶר אֱלֹיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתָם־
לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת וָאֶחְשָׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטֹו־לִי
עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־
הָאִישׁ כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ
מֵשִׁיב דַּע כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ וַיַּשְׁכֵּם
אֲבִימֶלֶךְ בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ וַיִּקְרָא
אֲבִימֶלֶךְ לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר ׀ לוֹ מֶה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמֶה־
חָטָאתִי לְךָ כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה
מַעֲשִׂים אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ
אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃
וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם
הַזֶּה וְהָרָגֻנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי׃ וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי בַת־אָבִי
הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי לְאִשָּׁה׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר ׀
הִתְעוּ ׀ אֹתִי ׀ אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי וָאֹמַר לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ
אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה
אִמְרִי־לִי אָחִי הוּא׃ וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים
וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃
וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃
וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־
לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ וְאֵת ׀ כֹּל וְנֹכָחַת׃
וַיִּתְפַּלֵל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־
אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃ כִּי־עָצֹר עָצַר
יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ עַל־דְּבַר שָׂרָה

De acelaşi autor*:

• ÎNCHINARE – poezii, 1993.
• SCHIMBAREA LA FAŢĂ – poezii, 1994.
• EUROPA, ŢARA MEA – poezii, 1998.
• TEATRU, 1999.
• SCRISOARE DE LA ÎNGER – poeme hristice, 2000.
• MĂRTURISIREA – bildungsroman, 2001.
• URCUŞURI APOFATICE ALE MINŢII, 2001.
• LACRIMI AMARE – metatron, 2002.
• ORTODOXIA, AMFORA PATRIARHULUI IACOV, 2003.
• BALADA MEŞTERULUI MANOLE INTERPRETATĂ AUTENTIC, 2003.
• CÂNTAREA CÂNTĂRILOR, 2004.
• NUNTA DIN CANA, 2004.
• TEATRU, 2004.
• POMUL VIEŢII, 2005.
• BIBLIOGRAFIE VETERO-TESTAMENTARĂ..., 2005.
• INOCENŢA – nuvele, 2005.
• EVREII AU PRIMIT PE HRISTOS, 2006.
• TEATRU, 2006.
• MUNTELE CREDINŢEI, 2006.
• IOSIF ÎN OCCIDENT / JOSEPH IN THE OCCIDENT, 2006.
• ÎMPĂRĂŢIA CERURILOR, 2007.
• TU, POEZIE… / YOU, POETRY…, 2007.
• PĂMÂNT ŞI CENUŞĂ, 2007.
• FAMILIA DE MÂINE / DEMAIN LA FAMILLE, trad., 2008.
• OCHII LUMINII / THE EYES OF THE LIGHT, 2008.
• TEATRU, 2008.
• NU EVREII AU RĂSTIGNIT PE HRISTOS!, 2008.
• EVREII AU CREŞTINAT NEAMURILE PĂGÂNE, 2008.
• AM VORBIT… / I HAVE SPOKEN…, 2008.
• FILOSOFIA VIEŢII, trad., 2009.
• IMAGINI / IMAGES, 2009.
• CHEMAREA, 2009.
• EREŢ ISRAEL, 2009.
• ARIPILE VĂZDUHULUI, 2009.
• PACEA MĂSLINILOR, 2010.
• ISRAEL – ŢARA SFÂNTĂ, 2011.

* Scriitor – Uniunea Scriitorilor din România.

CUPRINS

ACADEMIA ROMÂNĂ – Prof. dr. G. Ştrempel 5
IERUSALIMUL COPILĂRIEI MELE 6

ISRAEL
ŢARA SFÂNTĂ 7
CÂNTECUL SUFLETULUI 31
DIN ACTIVITATEA ECUMENICĂ
(INTER-RELIGIOASĂ) A PREOTULUI
LEON DURĂ 59
BIBLIA HEBRAICA 79

* Max I. Dimont, *Evreii, Dumnezeu şi Istoria*, trad. Irina Horea, Edit. Hasefer, Bucureşti, 1997, pp. 33.